

N. Horváth Béla

Nemzet és nép
Illyés Gyula II. 1944–1968.

Monográfia

Az eredetileg kétkötetesre tervezett monográfia második része az életmű talán leggazdagabb és ugyanakkor leginkább elemzésre váró szakaszát mutatja be, értelmezi. Szemléletét tekintve némiképp eltér az első kötet metódusától: az élet- és személyiségtörténetet politikatörténeti kontextusba helyezve erősebb hangsúlyt kapnak Illyés politikailag is értelmezhető szövegei és alkotói gesztusai. A népi mozgalom tradícióját folytatva Illyés rövid ideig részt vesz a társadalomtörténeti folyamatokban mint a Nemzeti Parasztpárt reprezentánsa.

A második kötet középpontjában is a mű, a szöveg áll, annak művészi megformálása s a recepciótörténetben (is) elfoglalt helye. Könyvünk támaszkodik a korábbi irodalomtörténeti kutatásokra, de megnyitja az értelmezés horizontját társadalom-, politikatörténeti, szociológiai, szociálpszichológiai irányba is.

A könyv szerkezetét az életművet felépítő kötetek sorrendje adja. A nagyszámú szövegből nagyobb figyelmet kapnak a kánonba foglalt reprezentatív művek, illetve az eddig ide nem sorolt alkotások is. Illyés emblematikus verse, az *Egy mondat a zsarnokságról* önálló fejezetben jelenik meg. Ugyanígy a történeti parabolaszerű drámai műveket követő *Tiszták* is.

N. Horváth Béla, a monográfia szerzője az életmű alakulását ebben a második kötetben 1968-ig kíséri.

A Magyar Kormány, a Bethlen Gábor Alap és
a Szekszárdi Önkormányzat támogatásával.

Horváth Béla: Nemzet és nép.
Illyés Gyula II. 1944–1968.

Nap Kiadó, 2024.
Magyar esszék sorozat